

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841
e:mail: office@judgesbg.org
web: <http://www.judgesbg.org>

До
Членовете на Съдийската колегия на
Висшия съдебен съвет

Уважаеми членове на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет,

Приетите през последния месец от Вас и Пленума на Висшия съдебен съвет (ВСС) решения за провеждане на реформата на съдебната карта изискват от съдийското съсловие да бъде отговорен критичен коректив както заради обществената и професионална значимост на този въпрос, така и поради факта, че очевидно реформата, каквато и да е тя, вече не може да бъде цялостно осъществена в мандата на този персонален състав на администрацията съдилищата орган. Историята на висшите съдебни съвети и резултатите от тяхната дейност досега, включително въз основа на проектно финансиране, красноречиво показват, че всички полезни стъпки за повишаване на ефективността на правосъдието и за технологичното му осъвременяване са възможни само ако съдиите участват активно в процеса на вземане на решенията и настояват за памет, последователност и приемственост.

1. За реформата на съдебната карта, разбрана като промяна на териториалната структура на съдебните райони

Проблемът за промяна на съществуващата териториална структура на съдилищата се обсъжда през последните две десетилетия както в средите на професионалистите, така и в местните общности. Известно е, че по повод на идея за закриване на Районния съд в гр. Чепеларе през 2013 г. и за закриване на Районния съд в гр. Балчик през 2014 г. предишният състав на ВСС понесе множество основателни критики от съдиите и от представители на местните общности, защото предложенията не бяха добре обосновани и обсъдени с участието на всички заинтересувани субекти. Посочваме тези примери, защото

неуспешният опит е ценен при вземането на информирано решение за насоките, в които следва да продължат промените, и предпазва от последващи грешки. Той ни припомня и това, че ако засегнатите лица не са включени пълноценно при формулиране на целите и конкретното съдържание на промените, всички реформаторски усилия в крайна сметка се оказват нежизнеспособни.

1.1. Аналитичната дейност, свързана с данните за съдебните райони, извършена до момента

През 2015 г. с решение по протокол № 40/15.7.2015 г. ВСС прие доклад за значението на районните съдилища в структурата на съдебната система и критериите за промяна в съдебната карта на районните съдилища.¹

Съдържащите се в доклада и решението критерии за реформа на съдебната карта отговарят на общоприетите и утвърдени през 2011-2013 г. от Европейската мрежа на съдебните съвети обобщени стандарти при извършване на дейността по рационализация на съдилищата и прокуратурите.

Преди това през януари 2015 г. Центърът за изследване на демокрацията (ЦИД) изготви, по задание на ВСС и с финансовата помощ на Министерството на правосъдието, доклад с автор д-р Тодор Галев за социално-икономическите фактори, които влияят на натовареността на районните съдилища. Докладът представи **модел за анализ** на взаимовръзките между социално-икономическото развитие на географските райони, попадащи в юрисдикцията на съответните съдилища, и натовареността на тези районни съдилища с типове и брой дела. Предложеният модел комбинира два типа данни: първите представляват външни на съдебната система фактори, които водят до образуване на съдебни дела – социално-икономически, демографски и криминогенни, предлагане и използване на интернет, наличие на пътна инфраструктура в съответните райони, на електронни услуги, нива на компютърна грамотност; вторият тип данни са вътрешни на съдебната система и включват информацията, съдържаща се в събираната съдебна статистика и други данни, обобщавани от ВСС. Особено ценното в този доклад е изготвянето на **модел за анализ на данните**, по който може да бъде изготвен социално-икономически профил за всеки съдебен район.

Решението на ВСС от юли 2015 г. предвиждаше изготвяне на конкретни предложения за промяна на съдебната карта на районните съдилища до 31.10.2015 г. Проведоха са срещи между членовете на ВСС и съдии от петте апелативни района, които не доведоха до формулиране на конкретни решения, но откриха съществуващата съпротива на местните общности срещу идеята за закриване на районни съдилища, както и липсата на капацитет и подготвеност на ВСС да формулира и приложи реформа на съдебната карта.

¹ Доклад за значението на районните съдилища в структурата на съдебната система и критериите за промяна в съдебната карта на районните съдилища, достъпен на <http://www.vss.justice.bg/root/f/upload/8/Doklad-sadebna-karta-0.pdf>

В периода септември – октомври 2016 г. по инициатива на Съюза на съдиите в България социологът д-р Живко Георгиев извърши емпирично изследване за ролята на районните съдилища в живота на местните общности.² Изследването беше проведено в 8 районни съдилища с общата цел да се реконструира онази социална роля, която имат районните съдилища (РС) в малките съдебни райони върху съдебната карта на страната. Осмислянето на този аспект на значението на районните съдилища позволява да се разшири социалният контекст, в който би било полезно за държавното управление и развитието на гражданското общество да протече дебатът за реформа на съдебната карта и да се вземат конкретните решения за закриване и окрупняване на съдебните райони.

По-конкретно, проучването даде възможност да се повиши разбирането за това, че освен базисната значимост за националното правораздаване, районните съдилища имат и важна роля за живота и потенциала на развитие на местните общности; проучи спецификите на различните съдебни райони в контекста на дебата за реформа на съдебната карта и по този начин създаде **методологичен модел**, който Съдийската колегия може да ползва за проучването на всички останали райони; изследва особеностите при взаимодействията между районните съдилища и различни местни „актьори“ – органи на местната власт, полиция, социални служби и институции, бизнес, граждани; идентифицира рисковете пред достъпа до правосъдие и факторите, които ги обуславят; проучи аргументите „за“ и „против“ реформата на съдебната карта; откри работещи подходи при евентуалната реализация на една бъдеща реформа.

Използвайки насоките и принципите, заложи в Доклада на ЦИД за социално-икономическите фактори и профилите на съдебните райони, както и Доклада на ВСС за критериите за промяна в съдебната карта на районните съдилища, екип на Института за пазарна икономика (автори: д-р Петя Георгиева, Иван Брегов и Екатерина Баксанова, редактор: Светла Костадинова) изготви профил на съдебен район Ямбол и икономически профил на област Ямбол.³

Изброяваме резултатите от изследователския труд и опита на системата досега, защото те следва да залегнат в бъдещите проекти за реформа на съдебната карта. Едва ли се нуждае от защита разбирането, че компетентното и разумно управление на всяка държавна власт следва да се основава на научните постижения и професионализма. Освен че това е единствената гаранция за постигане на общественополезните цели, само така можем да постигнем

² Ролята на районните съдилища в живота на местните общности, достъпен на http://judgesbg.org/wp-content/uploads/2019/07/BJA_The_Role_of_District_Courts_Sep-Oct_2016_Portrait.pdf

³ Съдебната карта. Опит за възобновяване на дебата. Правно изследване, част първа, достъпно на: <https://ime.bg/var/Court-Map-pdf.pdf?fbclid=IwAR3wMiAKrG0lwahvIkU6wSRFPw1VVzhVN2vLqJIYH6oAcBBFyxTgr5jmeII>

убедителност в администрирането на съдебната власт и да разчитаме на обществено доверие, че промените са действително необходими, компетентно обосновани и не обслужват единствено възможностите за поредното усвояване на проектно финансиране.

За съжаление с разочарование констатираме, че в публично оповестените до момента резултати от проекта, който ВСС изпълнява по програма ОПДУ на Европейския съюз, липсва анализ на споменатия изследователски опит. Това създава демотивиращото впечатление, че предложенията за реформа на съдебната карта започват отникъде и има опасност да завършат по същия начин с края на проекта.

1.2. Последните решения на Съдийската колегия на ВСС за реформа на съдебната карта и необходимостта от създаване на профили на съдебните райони

С решение по протокол № 1/19.01.2021 г. СК на ВСС е избрала модел № 4 за оптимизация на съдебната карта за съдилищата, разработен в рамките на поддейност 1.6. „Разработване на предложения за оптимизация на съдебната карта“ от обхвата на проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.⁴

С решение по протокол № 3/02.02.2021 г. СК на ВСС е приела предложението за Пътна карта с план за действие за реорганизация на съдебните структури на окръжно и апелативно ниво, ведно с корекциите, извършени в „Цел 1: Разкриване на ТО към РС по действащото законодателство. Оценка на ефективността“ – добавя се нова точка 1.1, а именно: „1.1. Да се направи анализ на районните съдилища в окръжните райони, в които биха могли да се открият териториални отделения и да се внесе в Съдийската колегия“; в точка 1 от „Индикатори за изпълнение“ – премахват се броят на ТО – числото 28, и текстът в скобите „(по 1 ТО във всеки съдебен район на окръжен съд)“.⁵

Видно от изложеното, в изпълнение на решението на СК на ВСС от 2 февруари 2021 г. се изисква да бъде изготвен анализ на районните съдилища в съответните 28 съдебни района. Вследствие на анализа трябва да се конкретизират районните съдилища, които ще бъдат закрити и/или превърнати в териториални отделения на други по-големи районни съдилища. Следователно, тази работа не е извършена по изпълнения от ВСС проект, което означава, че нейното

⁴ Кратък стенографски протокол от заседанието на СК на ВСС от 19 януари 2021 г. – <http://www.vss.justice.bg/page/view/106347>

⁵ Кратък стенографски протокол от заседанието на СК на ВСС от 2 февруари 2021 г. – <http://www.vss.justice.bg/page/view/106434>

осъществяване предстои. Убедени сме, че без такъв анализ обаче не може изобщо да се обоснове какъвто и да е модел на реформиране на съдебната карта, още по-малко на такъв, който изисква и сериозна реформа на процесуалните закони.

1.3. Предложения за подобряване на бъдещата аналитична дейност

Във връзка с посоченото по-горе предлагаме при анализа на данните за 28-те съдебни района да се изготвят специфични профили, като се използват за пример типовете данни, така, както са развити в Докладите на ЦИД и ИПИ, и се съобразят приетите критерии, посочени в решението на ВСС от 15 юли 2015 г.

Предлагаме също СК на ВСС да изработи и въведе в действие ***Система за постоянно отчитане на социално-икономическите фактори***, които влияят върху честота на образуване на съдебните дела. **Моделът** за такъв тип система се съдържа в доклада на ЦИД, но следва да бъде разработен на базата на закупена от СК на ВСС географско-информационна система (ГИС софтуер), която ще позволи динамичното събиране и анализ на данните.

Създаването на **информационно и изследователско звено** в рамките на СК на ВСС е особено необходимо, тъй като събирането на широк кръг данни и експертният им анализ ще подпомогнат изключително много дейността на кадровия орган, доколкото реформата на съдебната карта следва да е непрекъснат процес, т.е. да се гарантира континуитет (последователност и приемственост). Добър пример за съществуването на такъв тип аналитично звено е Изследователската програма към Съдебния съвет на Кралство Нидерландия. В резултат на дейността на програмата се е развила традиция за провеждане на икономически и статистически изследвания. Част от тях са съсредоточени върху влиянието на организацията на съдилищата върху икономиката на страната, което е в помощ при реформиране на съдебната карта. Изследванията разкриват влиянието на съдебната инфраструктура върху икономическия просперитет.⁶

Системата за наблюдение на социално-икономическите фактори (индекс за социално-икономическото развитие) в 28-те съдебни района ще предоставя на СК на ВСС актуална и постоянно обновяваща се информация за демографските, социалните и икономическите процеси в съдебните райони, въз основа на които да се приемат адекватни управленски решения за промяна на съдебните райони и за планиране на съдийските щатове.

И двете дейности (създаване на ГИС базирана система за наблюдение на социално-икономическите фактори в 28-те съдебни района и на профили на 28-те

⁶ Повече информация за дейността на Съдебния съвет на Кралство Нидерландия при планиране и провеждане на реформата на съдебната карта се съдържа в „Съдебната карта. Опит за възобновяване на дебата. Правно изследване, част първа”, достъпно на: <https://ime.bg/var/Court-Map-pdf.pdf?fbclid=IwAR3wMiAKrG0lwahvIkU6wSRFPw1VVzhVN2vLqJIYH6oAcBBFyxTgr5jmeII>

съдебни района) могат да бъдат извършени с бюджетните средства, с които разполага ВСС, доколкото това не е свършено в рамките на проекта, а от друга страна, става въпрос за изпълнение на основно правомощие на кадровия орган, което е от първостепенен приоритет.

1.4. Обсъждане и приемане на концепция за ролята на районните съдилища в рамките на съдебната власт

При формулиране на предложенията за закриване на районни съдилища, както и за откриване на териториални отделения на съществуващите съдилища, СК на ВСС следва да отчете не само натовареността на съдилищата, социално-икономическите и демографски фактори, но и специфичната роля на районните съдилища като основен първоинстационален съд в системата на правораздаването. За отправна точка могат да послужат основните изводи и насоки на цитираното емпирично изследване за ролята на районните съдилища в живота на местните общности, изготвено през 2016 г. от социолога д-р Живко Георгиев.

Необходимо е да бъде разбрана спецификата на всеки един районен съд и конкретното му значение за функционирането на местната общност. Например – при вземане на решението за закриване или не на съответния районен съд, съответно за създаване на териториално отделение, е необходимо да бъдат съобразени множество фактори, като наличието на социална институция, осъществяваща грижи за деца или психично болни; преобладаващо възрастно и бедно население, което няма възможност да ползва услуги с отдалечен достъп, електронни и интернет услуги, наличие на специфични криминогенни фактори и др.

В по-общ план СК на ВСС следва да приеме **концепция за ролята на районните съдилища в системата на правораздаването**, като се отчетат всички функции, които изпълняват районните съдии, а не само тези, които са свързани с разглеждане на делата. В този смисъл на дискусия подлежи и въпросът доколко и в какви предели е необходимо да се въвежда специализация, особено в малките районни съдилища (в споменатата насока има достъпни добри световни практики).

1.5. За териториалната структура на окръжните и административните съдилища

По наше убеждение промяна на границите и територията на съдебните райони на окръжните съдилища следва да се планира и извърши едновременно с **реформа на административно-териториалното деление** на страната. Това е така, защото териториалната структура на органите на изпълнителната и местна власт е пряко свързана със съществуващите съдебни райони, поради което

промяната само в структурите на съдебната власт ще доведе до значителни затруднения за гражданите и неефективна работа на администрацията.

Поради това предлагаме СК на ВСС да инициира разговори с изпълнителната власт за необходимостта от провеждане на административно-териториална реформа, която да предхожда или да е едновременна с промяната на броя и територията на съдебните райони.

Когато се обсъжда проблемът със съдебната карта, не е възможно да се подценява и необходимостта от задълбочена оценка на ефективността на съществуващата териториална структура на административното правосъдие. Само така може да се вземе обосновано решение за това доколко ефективно е съществуването на 28 първоинстанционни административни съдилища с наличния финансов и човешки ресурс и постъпление на дела.

2. За предложенията, включени в т.нар. модел № 4, приет за изпълнение от СК на ВСС с решение от 19 януари 2021 г.

2.1. За съдебната карта на районните съдилища

От съществуващата към момента публична информация за приетия за изпълнение от СК на ВСС модел № 4 е видно, че той предлага реформа на съдебната карта на районните съдилища, която включва закриване на определени съдебни структури и/или създаване на териториални отделения към по-големите и натоварени районни съдилища.

Засега няма яснота как ще подходи към този проблем СК на ВСС, доколкото не е посочено дали е събрана и анализирана цялата необходима информация за вземане на обосновано решение, какви ще са критериите за оценка и как те ще се прилагат; предвидени ли са обсъждания с местни общности и представителите на другите юридически професии – адвокатура, нотариална камара, съдебни изпълнители. Според нас при обсъждането на това несъмнено необходимо решение (за промяна в териториалната структура на районните съдилища) следва да се извърши подготвителната дейност, която посочихме в предходните параграфи на становището.

2.2. Предложения за реформа на правилата за родовата подсъдност по граждански и наказателни дела

Основното съдържание на обсъждания модел № 4 се свежда до радикална промяна в родовата подсъдност на гражданските, търговски и наказателни дела. Считаме, че към момента не са изложени убедителни и научно обосновани мотиви за необходимостта от такава значителна промяна в процесуалното ни законодателство. По същество се предлага окръжните съдилища да се превърнат в основен първоинстанционен съд по граждански и наказателни дела.

Концепцията на действащия граждански и наказателен процесуален закон, заложена в чл. 103 ГПК и чл. 35, ал. 1 НПК, е че районният съд е основен първоинстанционен съд.⁷ Политическите съображения за определяне на районните съдилища като основни звена на съдоустройствената система се свеждат до обстоятелството, че тяхната дейност стои най-близо до гражданите.⁸

Ролята на районните съдилища е утвърдена и в устройствения Закон за съдебната власт – чл. 76 – 81 от ЗСВ. Освен че към районните съдилища са учредени служби по вписванията, функционират и държавни съдебни изпълнители и бюра съдимост. От съществено значение за провеждане на наказателната политика, конкретно при изпълнение на наказанията, са наблюдателните комисии по чл. 170 ЗИНЗС, които се създават към общинските съвети и имат ключова роля в дейността на превенция на престъпността. Взаимодействието на районните съдилища с наблюдателните комисии следва да се отчита като фактор, който влияе на културно-възпитателната роля на правосъдието.

Значението на районните съдилища следва да се преценява и през призмата на факта, че според чл. 67, ал. 3 НК общият контрол относно възпитателните грижи и поведението на условно осъдените се осъществява от районния съд по местоживеенето им. Съществена за районните съдилища е и дейността на местните комисии за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни.

Посочените функции са само една част от правомощията, които имат районните съдилища извън прякото разглеждане на делата. Тези функции произтичат именно от факта, че тези съдилища са най-близо до гражданите.

Промяната на тази концепция изисква сериозна научна и емпирична обосновка, която към момента не е направена. Превръщането на окръжните съдилища в основни уедрени първоинстанционни съдилища е мотивирано от СК на ВСС с възможността за изравняване на натовареността и най-вече с ускоряване на кариерния растеж на съдиите, но не държи сметка за опасностите, които произтичат, когато се игнорира научният подход (доколкото СК не се аргументира с позоваване на научен анализ – контрапоза на актуалната правна доктрина) и се допуска риск от „индустриализиране“ на правосъдието чрез създаване на многочислени съдилища, отдалечаващи се от гражданите, защото районните съдилища по същество ще разглеждат незначителна част от гражданските дела и няма да разглеждат никакви наказателни дела от общ характер.

⁷ Сталев, Ж., А. Мингова, О. Стамболиев, В. Попова, Р. Иванова. Българско гражданско процесуално право, С, 2012, г., с. 132.

⁸ Павлов, С. Наказателен процес на НРБ, С, 1989, с. 153.

2.3. Регулиране на натовареността

Считаме, че изравняване на натовареността между районните съдилища може да се постигне чрез предлаганата по-горе реформа на териториалната им структура.

Доколкото липсва публикувана аргументация на сайта на СК на ВСС, изглежда, че предлаганата норма за натовареност от 45 бр. дела на съдия в районно ниво, 8,3 и 8,6 бр. дела на съдия, съответно в окръжно и апелативно ниво, е определена произволно. Първо, не става ясно дали това е норма, която важи за всички видове дела – граждански и наказателни, и второ, очевидно е, че при тази норма за натовареност не се отчита фактичката и правна сложност на делата, а те се разглеждат като еднакво тежки, което не може да бъде вярно.

Опасяваме се, че предложеният модел фактически игнорира дългогодишните усилия на съдиите за изработване и утвърждаване на система за измерване на действителната натовареност на всеки от тях. Това е непонятно не само защото не почива на споменатите основни принципи на компетентното държавно управление, но и защото с решение от 2 април 2019 г. СК на ВСС реши да продължи прилагането на Системата за измерване на натовареността, както и нейното интегриране като модул за натовареност в Единната информационна система на съдилищата. Крайната цел на съществуването на модула за натовареност е да служи за разпределяне на делата според тяхната фактическа и правна сложност, както и за създаване на обоснована норма за натовареност.

Според публично известната информация, твърди се, че промяната в подсъдността няма да доведе до промяна в натовареността на ВКС, но поне за наказателните дела това не би било вярно съгласно чл. 346 от НПК.

2.4. Ускоряване на конкурсите за преместване и повишаване

Според достъпната информация една от целите, които си поставя модел № 4, е да реши съществуващия проблем с практическото блокиране на конкурсите за повишаване. Считаме, че тази задача може да бъде успешно решена чрез предприемане на съответни административни и организационни мерки от страна на СК на ВСС.

Според оповестените предварителни прогнози след реформата на родовата подсъдност от 1004 щатове за районни съдии ще намалееят на 733, т.е. ще бъдат повишени в горна инстанция по-малко от 1/3 от тях. Отбелязваме това число, защото се вижда, че преследването на такъв резултат нито може да се приеме за основна цел, нито може да представлява достатъчно основание за избор на модел за реформа на съдебната карта, който изисква наред със съдоустройствена и процесуална реформа.

Наред с това масовото повишаване на съдиите, особено на тези от окръжните в апелативните съдилища, е свързано с промяна на местоживеенето и създаване

на други битови усложнения. Не е ясно колко от съдиите ще имат готовност за тази промяна, а без тяхната доброволна воля не би могло да се стигне до това разрешение (положение, което следва от съдийския статус). Няма яснота и относно това как ще се извърши подборът за повишаване, а като се има предвид скоростта на конкурсните процедури до момента (в мандата на тази СК досега не е завършен нито един конкурс за повишаване), има реална опасност от пълен и окончателен блокаж на системата.

В тази насока СК правилно е идентифицирала проблема с планирането и своевременното провеждане на конкурсите за повишаване, но ускоряването на конкурсните процедури и кариерния процес е постижимо чрез комплексни административни и организационни мерки, които са изцяло в компетентността на СК.

На първо място, СК на ВСС събира официални данни за съдиите, чието пенсиониране предстои, и може да направи обоснована прогноза на базата на минали периоди колко съдийски щатни длъжности се освобождават в съдилищата за всяка календарна година. При наличието на тази информация, както и на основата на данните за броя и сложността на делата (събирани, обобщавани и анализирани чрез модула за натовареност на ЕИСС), следва да се планират конкурсите за младши съдии, като в съдебните райони, в които не са налице свободни или освобождаващи се щатни длъжности за районни съдии за периода на обучение и мандат на младшите съдии, не трябва да се обявяват конкурси. Същевременно обединението на част от малките районни съдилища така, както се посочи по-горе, ще реши проблема с трайно незаетите щатни длъжности в тези съдилища.

На второ място, бързото изготвяне на атестациите и извършването на класирането на кандидатите е изцяло в правомощията на СК и може да се постигне при добра мобилизация и организация на кадровия и административен ресурс, с който разполага колегията. При положение че основната дейност по атестирането е изнесена в помощните атестационни комисии, а оценяването на кандидатите се извършва от конкурсните комисии, няма разумна причина, която да оправдае драстичното забавяне на процедурите. Посоченият като пример конкурс за повишаване на съдии в Наказателната колегия на ВКС е забавен повече от три години, като една от причините вече е отстранена – нормативната промяна в началото на срока по чл. 193, ал. 6 ЗСВ, а другата е също от организационен характер – забавянето, което е в резултат на обжалванията на решенията от конкурса пред ВАС. В този смисъл СК на ВСС следва да отправи искане към председателя на ВАС за създаване на организация за бързото и приоритетно разглеждане на делата, свързани с обжалване на решенията от конкурсите за повишаване на съдии.

Ефективно ускоряването на конкурсните процедури de lege ferenda е постижимо чрез промяна на модела на конкурсите за преместване и повишаване, в който централно място ще имат общите събрания на горестоящите съдилища.⁹

2.5. Професионално развитие и грижа за кадровия капацитет на съдебната власт

На последно място, но съвсем не по значимост, предлаганият модел 4 за реформа на съдебната карта създава опасения, че вместо да се усъвършенства системата за първоначален подбор на съдии и последващо адекватно стимулиране за развитие на професионалната им компетентност, ще се стигне до отблъскване на най-добрите юристи от съдийската професия и демотивиране на съдиите от районните съдилища.

Не е тайна, че в основата на здравословния интерес на съдиите към професията им стои не възможността за гарантираното им повишаване по вертикала, а естеството на работата, т.е. разнообразието и сложността на делата, които са им възложени за разглеждане. Ако районните съдии разглеждат предимно еднотипни дела, това похабява ценен човешки ресурс, пропилява възможността в активна възраст съдиите да бъдат поставяни пред предизвикателства, които изискват от тях да продължават да учат, да мислят извън стереотипите и така да допринасят ефективно за развитие и хуманизиране на правосъдието. Предложеният модел за реформа на подсъдността на районните съдилища поставя въпроса дали съдийската професия изобщо ще бъде привлекателна за младите юристи.

Считаме, че мотивирането на съдиите да се развиват непрекъснато професионално не би могло да се осъществи, като на част от тях се предложи „автоматично” повишение. Добрите световни практики в тази насока са известни – посилна и равномерна натовареност на съдиите; възможности за повишаване на място (с финансовото насърчаване чрез израстване в ранг, което е близко до заплащането за съответната длъжност по вертикала); адекватни форми за обучение съобразно актуалното развитие на правната наука, международноправните стандарти и обществените процеси; утвърждаване на разбирането, че повишаването в длъжност е единствено и само въз основа на опита и професионализма.

⁹ Повече за предложенията от ССБ нов модел за конкурсите за преместване и повишение вж. на сайта на ССБ на адрес:

<http://judgesbg.org/2020/07/20/%d0%bc%d0%be%d0%b4%d0%b5%d0%bb-%d0%b7%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%b6%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%b5-%d0%bd%d0%b0-%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%ba%d1%83%d1%80%d1%81%d0%b8%d1%82%d0%b5-%d0%b7%d0%b0-%d0%bf/>

В заключение, изразяваме нашата подкрепа за усилията на СК на ВСС да доведе до успешен финал идеите за промяна на съдебната карта, като се надяваме да имате предвид посочените от нас възражения и предложения за оптимизиране и подобряване на процеса за реформа.

23 февруари 2021 г.
гр. София

С уважение:
Управителен съвет
на Съюза на съдиите в България